

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Bordian Radion în numele inculpatului Efimii Anatolie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Efimii Anatolie xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.02.2018 – 13.12.2018;

Instanța de apel: 17.01.2019 – 18.09.2019;

Instanța de recurs: 20.02.2020 – 17.11.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 13 decembrie 2018, s-a dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Efimii Anatolie în baza art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta incriminată constituie o contravenție.

În temeiul art. 441 alin. (1) pct. a) Cod contravențional, s-a dispus încetarea procesului contravențional în privința lui Efimii Anatolie, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional, din motivul lipsei faptei contravenției.

S-a dispus restituirea mijlocului de transport „Mercedes Benz” cu n/î xxxxx și remorca cu n/î xxxxx proprietarului SC „xxxxx”, cu sediul în xxxxx.

Referitor la corpurile delictate depistate în automobilele tractate, prima instanță a dispus restituirea acestora lui Efimii Anatolie, după achitarea plăților vamale de import, conform calculului stabilite de organele vamale.

2. Potrivit rechizitoriului, Efimii Anatolie a fost învinuit în faptul că, la 12.07.2017, aproximativ la ora 10:10 urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală

a Republicii Moldova, prin contrabandă a mărfurilor, s-a prezentat la postul vamal Leușeni, situat în apropierea s. Leușeni, r-nul Hîncești, direcția „intrare în țară”, unde fiind la volanul automobilului de model „Mercedes Benz” cu n/î „xxxxx”, care tracta remorca cu n/î xxxxx, cu 3 autoturisme pe ea și a încercat să introducă în Republica Moldova, fără a declara organului vamal, marfa, haine noi în asortiment pentru dame și bărbați de marca „Blanc Du Nil”, accesorii de marca „Blanc Du Nil”, accesorii haine pentru dame și plăci video GeForce GTX, care conform raportului cu nr. 88 din 17.07.2018, al secției reglementări tarifare și netarifare din cadrul Biroului Vamal Centru, au fost evaluate la suma de 269 185, 00 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, mărfuri ce au fost depistate de către inspectorii vamali, în habitacul și portbagajul automobilelor tractate și menționate supra.

Astfel, Efimii Anatolie a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă de contrabandă, *adică tentativa de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin nedeclararea în documente vamale, infracțiunea prevăzută de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal în privința lui Efimii Anatolie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, din motiv că, fapta comisă nu constituie infracțiune, ci contravenția prevăzută de art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional. Recunoașterea lui Efimii Anatolie ca fiind vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional cu liberarea acestuia de răspundere contravențională pentru fapta comisă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională. Corpurile delictu depistate în automobilele tractate, de confiscat și transmis cu titlu gratuit în folosința statului, iar mijlocul de transport de model „Mercedes Benz” cu n/î xxxxx și remorca cu n/î xxxxx a se restitui proprietarului legal SC „xxxxx”, cu sediul în xxxxx, cu încasarea din contul lui Efimii Anatolie a contravalorii mijlocului de transport în mărime de 172 509 lei în folosul statului.

3.1. În argumentarea apelului acuzatorul de stat a invocat, că prima instanță urma să determine încadrarea juridică a faptei săvârșite de către Efimii Anatolie, în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, *„tentativa de trecere a obiectelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiunea de contrabandă sau o altă infracțiune”.*

Remarcă apelantul, că conform prevederilor Codului vamal, mărfurile și mijloacele de transport care trec frontiera vamală, mărfurile și mijloacele de transport a căror destinație vamală se modifică, alte mărfuri și mijloace de transport în cazurile stabilite în condițiile legii sunt declarate organului vamal. Declararea se face în scris, verbal sau prin acțiune prin mijloace electronice sau prin alte modalități prevăzute de legislație. Forma și procedura de declarare, precum și informațiile necesare vămuirii sunt stabilite de Serviciul Vamal.

Potrivit art. 3 alin. (1) al Legii nr. 1569 din 20.12.2002 „cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor pe/de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice”, persoanele fizice au dreptul de a introduce și scoate de pe teritoriul Republicii Moldova bunuri în conformitate cu prezenta lege, Codul vamal și cu alte acte normative ce reglementează trecerea bunurilor peste frontiera vamală.

Totodată art. 4 alin. (4) lit. b) al aceleiași Legi prevede că: „persoanele fizice au dreptul de a declara verbal organului vamal bunurile introduse în țară, altele decât cele menționate la lit. a), a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 euro și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție”.

Consideră acuzatorul de stat, că la caz au fost demonstrate acțiunile inculpatului de trecere a entităților peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin nedeclarare. Or, instanța nu poate trece cu vederea faptul ca aceste piese au existat, au avut o existență materială, fapt ce nu a fost negat de inculpat.

Susține acuzarea, că probele administrate demonstrează incontestabil vinovăția lui Efimii Anatolie de săvârșirea faptei incriminate, lipsind careva dubii ce ar putea pune la îndoială temeinicia învinuirii înaintate.

Consideră apelantul că este greșită soluția primei instanțe în partea ce ține de respingerea confiscării tuturor corpurilor delictate dispunându-se restituirea acestora inculpatului, precum și în ceea ce privește respingerea cererii acuzării de încasare de la inculpat a contravalorii mijlocului de transport folosit la săvârșirea infracțiunii.

Cu referire la prevederile art. 431 alin. (1), (4), 439⁷ Cod contravențional și art. 162 Cod de procedură penală, apelantul susține că instanța urma să dispună confiscarea contravalorii autoturismului, or acesta a fost folosit la comiterea contravenției ca mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

Totodată consideră, că obiectele nedeclarate organului vamal, recunoscute în calitate de corpuri delictate urmează a fi confiscate în folosul statului, or confiscarea bunurilor nominalizate supra urmărește un scop legitim și anume asigurarea legalității în procesul de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova. Măsura este proporțională cu gradul de pericol social al faptei.

Necesitatea confiscării corpurilor delictate respective este concentrată în direcția creșterii eficacității instrumentelor legale menite să descopere, sechestreze, confiște bunurile dobândite în mod ilicit, pentru reducerea motivației infractorilor în

implicarea în astfel de activități criminale, dar și pentru reducerea capitalului operațional folosit în vederea continuării unor astfel de activități.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, a fost admis apelul, casată sentință și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Procesul penal în privința lui Efimii Anatolie, în baza art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, a fost încetat din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională pentru fapta comisă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

S-a dispus confiscarea și transmiterea cu titlu gratuit în folosința statului a următoarelor corpuri delictive: Pulovere pentru dame „Blanc Du Nil B1450” - 11 set/2 buc, Bluza p/u dame „Blanc Du Nil B1537” - 9 set/2 buc, Bluză p/u dame „Blanc Du Nil B1637” - 5 set/2 buc, Tricou p/u dame „Blanc Du Nil B1595” - 11 set/2 buc, Pantaloni p/u dame „Blanc Du Nil B1208” - 9 set/2 buc, Șorți p/u dame „Blanc Du Nil B1019” - 6 set/2 buc, Șorți p/u dame „Blanc Du Nil B1017” - 8 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2800” - 10 set/2 buc, Cămașă pentru dame „Blanc Du Nil B1618” - 9 set/2 buc; Cămașă p/u dame „Blanc Du Nil B1619” - 9 set/2 buc, Bluza p/u dame „Blanc Du Nil B1623” - 5 set/2 buc, Bluza p/u dame „Blanc Du Nil B1624” - 4 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2791” - 8 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2704” - 8 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2737” - 7 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2799” - 10 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2823” - 10 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2766” - 11 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2721” - 9 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2702” - 9 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2721” - 8 set/2 buc, Cămașă p/u bărbați „Blanc Du Nil B2718” - 6 set/2 buc, Pulovere p/u bărbați „Blanc Du Nil B2458” - 9 set/2 buc, Pantaloni p/u bărbați „Blanc Du Nil B2721” - 8 set/2 buc, Șorți p/u bărbați „Blanc Du Nil B2006” - 20 set/2 buc, Tunica p/u dame „Blanc Du Nil B1912” - 9 set/2 buc, Șorți p/u dame „Blanc Du Nil Bl 102” - 8 set/2 buc, Bluza p/u dame „Blanc Du Nil B1539” - 6 set/2 buc, Tunică p/u dame „Blanc Du Nil B1933” - 7 set/2 buc, Tricou p/u dame „Blanc Du Nil B1538” - 10 set./2 buc, Pantaloni p/u dame „Blanc Du Nil B1212” - 8 set/2 buc, Șorți p/u dame „Blanc Du Nil Bl 163” - 9 set/2 buc, Rochie p/u dame „Blanc Du Nil B1926” - 7 set/2 buc, Bluză p/u dame „Blanc Du Nil B1628” - 5 set/2 buc, Rochie p/u dame „Blanc Du Nil BL934” - 9set/2 buc, Bluză p/u dame „Blanc Du Nil B1621” - 6 set/2 buc, Bluză p/u dame „Blanc Du Nil B1628” - 5 set/2 buc, Bluză p/u dame „Blanc Du Nil B1661” - 5 set/2 buc, Bluză p/u dame „Blanc Du Nil B1626” - 5 set/2 buc, Curele p/u dame „Blanc Du Nil B9007” - 5 set/2 buc, Fuste p/u dame „Blanc Du Nil B1318” - 4 set/2buc, Accesorii haine p/u dame „Blanc Du Nil B9001” - 3 set/2 buc, Accesorii haine p/u dame „Blanc Du Nil B9015” - 4 set/2 buc, Accesorii haine p/u dame „Blanc Du Nil B9040” - 3 set/2 buc,

Pălării p/u dame „Blanc Du Nil B9044” -14 buc; Plăci Video GeForce GTX 1070 - 3 buc; Sacoșe „Blanc du Nil” - 397 buc, Perdea „Blanc Du Nil” - 1 buc.

Referitor la corpul delict - mijlocul de transport de model „Mercedes Benz” cu n/î xxxxx și remorca cu n/î xxxxx, instanța de apel a dispus restituirea acestuia către proprietarul legal SC „xxxxx”, cu sediul în xxxxx, cu încasarea din contul lui Efimii Anatolie a contravalorii mijlocului de transport în mărime de 172 509 lei în folosul statului.

4.1. Pentru pronunțarea soluției enunțate, instanța de apel a constatat în fapt, că la 12.07.2017, aproximativ la ora 10:10 urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin contrabandă a mărfurilor, Efimii Anatolie s-a prezentat la postul vamal Leușeni, situat în apropierea s. Leușeni, r-nul Hîncești, direcția „intrare în țară”, fiind șoferul automobilului de model „Mercedes Benz” cu n/î „xxxxx”, care tracta remorca cu n/î „xxxxx”, cu 3 autoturisme pe ea și a încercat să introducă în Republica Moldova, fără a declara organului vamal, marfa, haine noi în asortiment pentru dame și bărbați de marca „Blanc Du Nil”, accesorii de marca „Blanc Du Nil”, accesorii haine pentru dame și plăci video GeForce GTX, care conform raportului cu nr. 88 din 17.07.2018, al Secției reglementări tarifare și netarifare din cadrul Biroului Vamal Centru, au fost evaluate la suma de 269 185, 00 lei, mărfuri ce au fost depistate de către inspectorii vamali, în habitacul și portbagajul automobilelor tractate și menționate supra.

De către instanța de apel acțiunile lui Efimii Anatolie au fost încadrate în baza art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional – **tentativa de încălcare a regulilor vamale**, adică tentativa de trecere a obiectelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune.

4.2. În opinia instanței de apel, vinovăția în săvârșirea faptei de contrabandă a lui Efimii Anatolie este dovedită pe deplin prin probele acumulate și cercetate în ședința instanței de apel, și anume: extrasul din SI „Unipass”, care a fost examinat prin procesul-verbal de către organul de urmărire penală și prin care s-a constatat că la data de 12.07.2017, ora 10:31 a fost înregistrată intrarea mijlocului de transport cu n/î xxxxx, la volanul căreia era cet. Efimii Anatolie; schema grafică a postului vamal Leușeni din 12.01.2018, care a fost examinată prin procesul-verbal de către organul de urmărire penală, prin care s-a stabilit că lângă pista de control, direcția intrare în Republica Moldova, este un magazin „Duty Free”; raportul nr. 88 din 17.07.2017 al Secției reglementări tarifare și netarifare din cadrul biroului vamal centru, conform căruia - valoarea în vamă a mărfurilor depistate în automobilele tractate de către învinuit și anume s-a stabilit că valoarea mărfurilor este de 269 185,00 lei; raportul de evaluare întocmit de Serviciul Vamal, prețul mediu de comercializare a unui

autocamion de model „Mercedes Benz Sprinter” folosit de către inculpat la săvârșirea infracțiunii constituie suma de 118292 MDL, iar valoarea medie de comercializare a unei semiremorci constituie suma de 54217 MDL; corpurile delict - mărfuri ce au fost depistate în habitaclul și portbagajul automobilelor tractate de către inculpat; corpul delict: mijlocul de transport „Mercedes Benz” cu n/î xxxxx și remorca cu n/î xxxxx utilizate de către cet. Efimii Anatolie la comiterea contravenției.

4.3. Instanța de apel a menționat, că potrivit prevederilor Codului vamal, mărfurile și mijloacele de transport care trec frontiera vamală, mărfurile și mijloacele de transport a căror destinație vamală se modifică, alte mărfuri și mijloace de transport în cazurile stabilite în condițiile legii sunt declarate organului vamal. Declararea se face în scris, verbal sau prin acțiune prin mijloace electronice sau prin alte modalități prevăzute de legislație. Forma și procedura de declarare, precum și informațiile necesare vămuirii sunt stabilite de Serviciul Vamal.

Având în susținere prevederile art. art. 3 alin. (1), 4 alin. (4) lit. b) al Legii nr. 1569 din 20.12.2002 „cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor pe/de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice”, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului rezultă și din declarațiile acestuia.

În acest sens instanța de apel a menționat, că chiar dacă mijlocul de transport era staționat în locul indicat de către inculpat, prezentarea inculpatului pentru a începe procedura de trecere a frontierei vamale deja constituie momentul unei tentative de contrabandă.

Mai mult, versiunea că mărfurile aparțin unei alte persoane nu este relevantă, deoarece obligația de declarare a mărfii aparține, în cazul dat, inculpatului. Prezentarea pentru devamarea acelor automobile constituie momentul începerii trecerii frontierei vamale și, din acel moment, inculpatul apare obligația inculpatului de a declara toate mărfurile care le transportă, indiferent de proprietarul acestora, dar nu are posibilitatea declarării doar a unei mărfuri fără a declara prezența altor mărfuri.

În opinia instanței de apel, toate obligațiunile prevăzute de legislație nu au fost executate de către inculpatul Efimii Anatolii, astfel, conform materialelor administrate a căror conținut se confirmă cu modul de derulare ulterioară a evenimentelor, a rezultat momentul în care a avut loc tentativa de trecere a bunurilor peste frontiera vamală.

Instanța de apel a notat, că nu poate fi ignorat faptul că aceste piese au existat, au avut o existență materială, palpabilă, iar acest lucru nu a fost negat de inculpat.

Respectiv afirmația inculpatului precum că nu a săvârșit fapta imputată a fost apreciată de către instanța de apel ca o metodă de apărare.

Instanța de apel a accentuat, că la momentul săvârșirii pretinsei fapte infracționale, de acuzare a lui Efimii Anatolii, obiectul infracțiunii de contrabandă îl constituia „trecerea peste frontiera vamală a mărfurilor valoarea cărora constituia proporții mari”, adică mai mult de 20 salarii medii prognozate pe economie.

La data de 26.07.2018 au fost operate modificări la Codul penal, prin Legea nr. 179, care au intrat în vigoare la data de 17.08.2018, potrivit cărora infracțiunea prevăzută de art. 248 Codul penal a fost definită ca fiind - „*Trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a bunurilor valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei*”.

În continuare instanța de apel a accentuat, că prima instanță a adoptat un dispozitiv contradictoriu, or, pe de o parte (în primul alineat al dispozitivului), prima instanță stabilește că fapta inculpatului constituie o contravenție, iar, pe de altă parte (în cel de-al doilea alineat al dispozitivului) stabilește că lipsește fapta contravenției.

De altfel, este imposibil ca în același timp și aceeași acțiune să constituie contravenție și să lipsească fapta contravenției. În cazul în care nu exista nici fapta contravenției, urma a fi adoptată o sentință de achitare, dar nu de încetare. Respectiv, faptul dat constituie un temei suplimentar de casare a sentinței.

Având în vedere prevederile art. 332 alin. (2), art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art. 287 alin. (10) Codul contravențional, după semnele – *trecere a mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova tăinuindu-le de controlul vamal prin nedeclarare, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Totodată, cu referire la prevederile art. 461, art. 441 alin. (1) lit. b) și art. 30 Cod contravențional și luând în considerație perioada de timp de la comiterea contravenției până la emiterea sentinței, instanța de apel a constatat că procesul contravențional urmează a fi încetat din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

4.4. Distinct de considerentele enunțate, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 439⁷ alin. (1)-(2), (8) Cod contravențional și art. 162 Cod de procedură penală, menționând că corpul delict stipulat în ordonanța de recunoaștere și anexare a corpului delict din 12 ianuarie 2018, urmează a se restitui proprietarului legal SC „xxxxx”, cu sediul în xxxxx, cu încasarea din contul lui Efimii Anatolie a contravalorii mijlocului de transport în mărime de 172 509 lei în folosul statului.

Aici instanța de apel a menționat, că confiscarea bunurilor nominalizate supra urmărește un scop legitim și anume asigurarea legalității în procesul de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova. Măsura este proporțională cu gradul de pericol social al faptei. Astfel, proporția măsurii confiscării, valoarea bunului confiscat este pusă în raport de interesul public care este apărat prin incriminarea faptelor din domeniul vamal. Necesitatea confiscării corpurilor delictive respective este concentrată în direcția creșterii eficacității instrumentelor legale

menite să descopere, sechestreze, confiște bunurile dobândite în mod ilicit, pentru reducerea motivației infractorilor în implicarea în astfel de activități criminale, dar și pentru reducerea capitalului operațional folosit în vederea continuării unor astfel de activități.

5. Avocatul Bordian Radion în numele inculpatului, în termenul prevăzut de lege, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, invocând în drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În argumentarea recursului, apărarea invocă dezacordul cu soluția instanței de apel, menționând că instanța a apreciat eronat probele, cât și circumstanțele de fapt și de drept, greșit ajungând la concluzia vinovăției lui Efimii Anatolie în comiterea faptelor contravenționale.

Este de opinia că prima instanță corect a stabilit, că partea acuzării nu a prezentat probe din care ar rezulta vinovăția lui Efimii Anatolie în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional.

Susține apărarea că din declarațiile inculpatului nu rezultă săvârșirea faptei contravenționale incriminate, iar declarațiile acestuia sunt pe deplin confirmate prin declarațiile martorului Știrbu Ion, care de altfel este martor al acuzării.

Evidențiază recurentul, că instanța de judecată corect a apreciat parțial critic declarațiile martorilor Matcovschi Pavel, Ciaglei Grigore și Dumitrașco Vitalii, care de altfel sunt colaboratori ai Postului Vamal Leușeni, care au fost prezenți la fața locului în ziua de 12 iulie 2017 și declarațiile acestora sunt subiective, orientate spre susținerea legalității acțiunilor lor.

Necătând la aceasta, martorul Ciaglei Grigore a relatat că a purces la documentarea cazului de contrabandă și la ridicarea mărfurilor și a mijloacelor de transport în lipsa unui act privind inițierea procesului contravențional sau penal. La fel, toți cei trei martori au comunicat instanței că nu dețin o probă scrisă sau un act care să ateste că Efimii Anatolie a fost notificat despre necesitatea întocmirii unei declarații vamale.

Consideră apărarea, că proba cu martorii Matcovschi Pavel, Ciaglei Grigore și Dumitrașco Vitalii este lovită de nulitate, întrucât au fost administrate de către organul de urmărire penală cu încălcări procesuale, în special contrar prevederilor art. 90 alin. (3) pct. 2 Cod de procedură penală, potrivit cărora *„Nu pot fi citați și ascultați ca martori... 4) judecătorul, procurorul, reprezentantul organului de urmărire penală, greșierul - cu privire la circumstanțele care le-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea de către ei a atribuțiilor lor procesuale, cu excepția cazurilor de participare la reținere în flagrant delict, de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor, erorilor sau abuzurilor la efectuarea procedurii în cauza respectivă, de reexaminare a cauzei în ordine de revizie sau de restabilire a dosarului pierdut.”*

Remarcă apărarea, că zona Postului Vamal Leușeni este filmată 24 de ore prin intermediul camerelor de luat vederi instalate pe toată suprafața de acoperire a postului. Necătînd la aceasta, nici colaboratorii vamali care s-au ocupat cu documentarea cazului, nici ofițerul de urmărire penală și nici procurorul nu au solicitat ridicarea imaginilor video de la fața locului, pentru a se putea vedea totuși cum a avut loc procedura de vămuire a autoturismelor, în ce loc era staționat microbuzul și autoturismele în care se aflau gențile cu haine, cum a decurs controlul propriu-zis și depistarea bunurilor pretins a fi nedecarate.

Deși, imaginile video de pe camerele de luat vederi, în mod normal urmau a întări probele acușării, în cazul dacă acestea erau adevărate și pertinente, organul de urmărire penală intenționat nu le-a ridicat, iar când această acțiune fost solicitată și verbal și în formă scrisă de partea apărării, această acțiune a fost respinsă prin ordonanța procurorului Suhan Iulian. Drept urmare, la solicitarea imaginilor video prin intermediul instanței, autoritățile deținătoare ale acestor imagini au anunțat despre lipsa acestora și ștergerea lor după o anumită perioadă de timp.

Consideră apărarea, că această inacțiune a organului de urmărire penală a fost materializată intenționat, pentru ca partea apărării și, respectiv, ulterior instanța de judecată să nu poată vedea cum s-au petrecut în realitate evenimentele din 12 iulie 2017, pe care colaboratorii vamali și organul de urmărire penală le-au apreciat ca întrunind elementele infracțiunii de tentativă de contrabandă.

În circumstanțele descrise apărarea consideră că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat nu a prezentat probe pertinente, care să dovedească vinovăția lui Efimii Anatolii în comiterea contravenției imputate. Or, sarcina probării vinovăției revine agatului constatator, iar în cazul de față acuzatorului de stat, nu a utilizat toate procedeele procesuale pentru a demonstra că Efimii Anatolii a încercat să introducă ilegal prin ordinea stabilită de lege, lotul de haine care a fost ridicat de colaboratorii vamali.

Insistă recurentul, că din coroborarea tuturor probelor între ele, se atestă cert, că intenția lui Efimii Anatolii nu a fost de a introduce pe teritoriul țării gențile cu haine, deoarece aceste haine trebuiau să fie întâlnite de posesorul lor legal - o persoană pe nume „Serghei”, pe care organul de urmărire penală nu a întreprins nici o acțiune în vederea stabilirii ei. Aceasta reiese inclusiv din faptul, că inculpatul Efimii Anatolii a staționat pe teritoriul adiacent postului vamal o perioadă de aproximativ 11 ore și nu a purces la intrarea în țară imediat cum a ajuns.

La fel, inculpatul nu a mișcat din acel loc mijlocul de transport, ce încă o dată dovedește că intenția sa nu a fost de a traversa frontiera de stat și a începe vămuirea bunurilor.

Consideră lipsită de logică și imposibilă constatarea că inculpatul a tăinuit de controlul vamal un lot atât de impunător de haine care se aflau în genți, și care se aflau la vedere în salonul autoturismelor tractate, nefiind ascunse.

Subsidiar menționează recurentul, că la data de 03 decembrie 2018, cu puțin timp înainte de pronunțarea sentinței Judecătorei Hîncești din 13 decembrie 2018, Efimii Anatolii a fost citat la IP Hîncești unde i s-a adus la cunoștință ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț pe cauza penală nr. xxxxx, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, incriminându-i-se, că în luna iunie 2017 a depozitat ÎI „xxxxx” de mărfuri-haine în asortiment în valoare de 11 180,18 euro și anume prin transportarea din Franța spre Republica Moldova și netransmiterea lotului de mărfuri care formează obiectul infracțiunii de contrabandă către cetățeanul xxxxx, acesta pretinzând a fi posesorul legal al acelui lot de haine.

Cauza penală vizată a fost pornită în temeiul sesizării lui xxxxx, în care a invocat că Efimii Anatolii trebuia să-i aducă lotul de haine cu microbuzul din Franța până pe teritoriul postului vamal Leuseni, însă acesta ar fi însușit acest lot de marfa.

Astfel, s-a creat o situație absurdă, când prin această cauză penală nr. xxxxx, de fapt se confirmă cert și fără echivoc, că destinatarul și posesorul lotului de haine era într-adevăr persoana pe nume „Sergiu” (în persoana lui xxxxx), iar Efimii Anatolii trebuia să i-o transporte până pe teritoriul postului vamal Leușeni, ceea ce a și făcut, iar de cealaltă parte instanța de apel a constatat prin decizia din 18 septembrie 2019, că acel lot de marfa ar fi fost introdus în țară prin tentativă de contrabandă contravențională, ceea ce reprezintă un absurd total. Or, nu poate același lot de marfa să constituie și obiect al contrabandei și al escrocheriei în același timp. Organul de urmărire penală l-a plasat pe Efimii Anatolii într-o zonă dintre două fapte infracționale, în timp ce el nu a materializat intenția de a comite nici una din ele.

Subliniază partea apărării, că deși a solicitat termen pentru anexarea înscrisurilor doveditoare, instanța de apel nu a atras atenția la circumstanțele descrise, care s-au produs ulterior pronunțării sentinței. La fel, instanța de apel în conținutul deciziei din 18 septembrie 2019 nu s-a expus nici într-un mod referitor la aceste circumstanțe noi prezentate de apărare.

De asemenea menționează recurentul, că apelul acuzatorului de stat a fost examinat într-o singură ședință, fără citarea și audierea repetată a martorilor, fără acordarea posibilității anexării înscrisurilor, deși în completul anterior desemnat la examinarea acestui apel, instanța acceptase demersul acuzatorului de stat de a chema martorii acuzării în instanță, or sentința de încetare a contravenției din motivul lipsei faptului contravenției, era catalogată de acuzator ca o sentință de achitare.

Consideră recurentul, că circumstanțele descrise constituie abateri procesuale, care la fel au condus instanța de apel la formarea unei concluzii eronate cu privire la culpabilitatea lui Efimii Anatolii în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional

Cu referire la prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, susține recurentul, că prima instanță corect a statuat, că audiind inculpatul și martorii prezenți, examinând materialele prezentate la dosar, învinuirea înaintată lui Efimii Anatolii în baza art. art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, cât și corespunzător,

în comiterea contravenției prevăzute de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, nu și-a găsit confirmare.

Pentru a se ajunge la concluzia condamnării, legea pretinde ca probele administrate să fie în măsură să răstoarne prezumția de nevinovăție instituită în favoarea inculpatului și să nu lase niciun dubiu cu privire la autorul faptei și vinovăția acestuia. În cauză, aceste exigențe nu au fost realizate.

Evaluarea probatoriului la care s-a făcut trimitere de către organul de urmărire penală, lasă loc nesiguranței în privința întrunirii elementelor contravenției prevăzute de art. 13, 287 Cod contravențional în acțiunile lui Efimii Anatolii, or aceștia nici măcar nu au stabilit, cui a aparținut acest lot de marfă.

Existența presupunerii că Efimii Anatolii ar fi încercat să introducă pe teritoriul țării a lotului de haine vine în contradicție cu circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești, această presupunere poate fi un segment, dar nu un tot întreg a spectrului ce ține de componența unei infracțiuni de contrabandă sau de contravenție, care să arate la vinovăția directă a inculpatului și a faptului că acesta a comis tentativa de contrabandă.

Probele trebuie analizate corelat, în ansamblul lor, nu selectiv, astfel încât hotărârea să se întemeieze pe toate probele cauzei, condiție ce în cazul de față nu este întrunită, astfel că din analiza și evaluarea probelor administrate și, în parte, readministrare în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate în cadrul cercetării judecătorești s-a reținut just că acestea cuprind contradicții esențiale și că în majoritatea lor nu se coroborează spre a demonstra, mai presus de orice dubiu, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de contrabandă și a contravenției imputate.

Având în susținere prevederile art. art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 Cod de procedură penală, apărarea invocă că instanța de apel cercetând toate probele prezentate din partea acuzării în învinuirea adusă inculpatului Efimii Anatolii a interpretat eronat principiul prezumției nevinovăției.

La fel, consideră apărarea că instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 24 și art. 26 Cod de procedură penală, iar ignorarea acestor prevederi cât și a practicii CEDO, lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. Procurorul a depus referință la recursul apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, prin urmare decizia instanței de apel conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce vor fi desfășurate în continuare.

Astfel, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, apărătorul își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă, de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul penal reține, că potrivit rechizitoriului, Efimii Anatolie a fost deferit justiției fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal – tentativa de contrabandă, adică *tentativa de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin nedeclarare în documentele vamale.*

Potrivit sentinței, prima instanță a dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Efimii Anatolie în baza art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta incriminată constituie o contravenție. Totodată, în temeiul art. 441 alin. (1) pct. a) Cod contravențional, s-a dispus încetarea procesului contravențional în privința lui Efimii Anatolie, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional, din motivul lipsei faptei contravenției.

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelului acuzatorului de stat, instanța de apel a casat sentința primei instanțe, și pronunțând o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță a dispus încetarea procesului penal în privința lui Efimii Anatolie în baza art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională pentru fapta comisă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

Analizând motivele care au fundamentat soluția pronunțată în raport cu argumentele invocate în conținutul recursului ordinar declarat, Colegiul penal lărgit constată că această hotărâre nu corespunde întru totul prevederilor legii procesuale, și în consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. *Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.*

Astfel, analizând motivele care i-au format convingerea instanței de apel cu privire la reîncadrarea faptelor inculpatului din prevederile art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, instanța de recurs constată că această instanță nu a desfășurat în conținutul deciziei sale aplicabilitatea modificărilor operate la Codul penal prin legea nr. 179 din 26.07.2018 (în vigoare 17.08.2018), în raport cu circumstanțele constatate în speță și nu a dezvăluit motivele care i-au format concluzia că valoarea mărfurilor care se pretinde că inculpatul Efimii Anatolie a încercat să le treacă peste frontiera vamală, nu mai fac obiectul infracțiunii de contrabandă ci a unei contravenții. Or, din conținutul pct. 15 al deciziei recurate se deduce că instanța de apel doar face referire la modificările legislative operate la art. 248 Cod penal, însă fără a le suprapune circumstanțelor speței examinate și fără a constata că acțiunile incriminate inculpatului Efimii Anatolie nu mai fac obiectul acestei infracțiuni.

Totodată, având în vedere că instanța de apel a ajuns la concluzia reîncadrării faptelor imputate inculpatului în contravenția prevăzută la art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, se deduce că această instanță urma să constate fapta

contravențională corespunzător elementelor și semnelor calificative ale contravenției respective, cu indicarea *încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva.*

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a respectat întru totul aceste prevederi legale, întrucât deși în pct. 9 al deciziei sale se atestă că instanța de apel a constatat fapta ca fiind dovedită, în continuare instanța a desfășurat în decizie conținutul integral al prevederilor art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, fără a raporta aceste prevederi legale la acțiunile constatate ca fiind săvârșite de către inculpat.

Aici instanța de recurs ține să accentueze și faptul că potrivit rechizitoriului, lui Efimii Anatolie i-a fost imputată săvârșirea tentativei la infracțiunea de contrabandă, prin nedeclarare în documentele vamale a mărfurilor.

La rândul său, instanța de apel în pct. 9 al deciziei sale constată tentativa de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală de către Efimii Anatolie prin *eludare, tănuire în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală*, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, iar ulterior în pct. 17 al aceleiași decizii instanța de apel deja constată săvârșirea de către Efimii Anatolie a contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional, după semnele – trecere a mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova tănuindu-le de controlul vamal prin nedeclarare, dacă fapta nu constituie infracțiune.

În acest context Colegiul penal ține să menționeze, că aceste constatări ale instanței de apel contravin prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, întrucât depășesc limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, or, modalitatea săvârșirii faptei prin *eludare, tănuire, folosire frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală ori declarare neautentică în documentele vamale* nu a fost incriminată inculpatului.

Totodată, incriminarea faptei de tănuire de controlul vamal lui Efimii Anatolie a mărfurilor respective, contravine însăși circumstanțelor de fapt stabilite în speță, în contextul în care acestea au fost depistate în habitacul și portbagajul automobilelor tractate, fără a fi ascunse.

Prin urmare, în speță își găsește confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”.

Distinct de considerentele evidențiate mai sus, Colegiul penal lărgit atestă că unul din motivele reținute de instanța de apel pentru casarea sentinței este și faptul că dispozitivul acesteia conținea motive contradictorii, întrucât pe de o parte prima instanță a stabilit că fapta inculpatului constituie o contravenție, iar, pe de altă parte a constatat că lipsește fapta contravenției. În continuare instanța de apel menționând,

că în cazul în care nu exista nici fapta contravenției, urma a fi adoptată o sentință de achitare, dar nu de încetare.

În conexiunea raționamentelor reliefate, Colegiul penal atestă că inițial cauza penală a distribuită pentru examinare în ordine de apel în completul de judecată Oxana Robu – președinte, Mînăscurtă Igor și Balmuș Svetlana – judecători.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 martie 2019, având în vedere soluția pronunțată de prima instanță, în vederea respectării principiului contradictorialității procesului penal, la demersul acuzatorului de stat, dar și al apărării, instanța de judecată a dispus audierea martorilor acuzării Matcovschi Pavel și Dumitrașcu Vitalie, dar și a martorului Știrbu Ion, care a dat declarații în favoarea apărării (f.d. 237-238, vol.I).

Cu toate acestea, ținând cont de faptul că la data de 21 mai 2019, dosarul respectiv a fost redistribuit unui alt complet de judecată, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 18 septembrie 2019 rezultă că cauza penală în privința lui Efimii Anatolie a fost examinată într-o singură ședință de judecată, unde a fost audiat doar inculpatul, și examinate probele și înscrisurile cercetate în prima instanță (f.d. 6-9, vol.II).

Așa fiind, deși acuzatorul de stat a echivalat sentința de încetare a procesului contravențional, din motivul lipsei faptei contravenției cu o sentință de achitare, instanța de apel nu a reacționat la aceste circumstanțe în vederea respectării procedurii prevăzute de art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală.

În rezultat, instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe Efimii Anatolie de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, în baza aceluiași probe care au stat la baza emiterii soluției primei instanțe, care a constatat lipsa în acțiunile acestuia a faptului contravenției.

În acest context Colegiul penal lărgit amintește, că în jurisprudența sa, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a menționat în repetate rânduri, că instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță.

Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici c. Moldovei din 27.11.2007 și Dănila c. României din 08.03.2007*).

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea Spînu c. României din 29.04.2008*).

În cazul în care o instanță de apel este chemată să examineze o cauză cu privire la fapte și probleme de drept și să facă o evaluare completă a problemei vinovăției sau a nevinovăției reclamantului, nu se poate ca aceste probleme să fie examinate fără analiza nemijlocită a probelor (*cauzele Constantinescu c. României, nr.28871/95; Marcos Barrios c. Spaniei, nr.17122/07*).

De asemenea, în cauza Kashlev c. Estoniei, nr. 22574/08, § 48-50, 26.04.2016, Curtea a precizat că autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte victimele, învinutul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora și că evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor lor, cu atât mai mult în cazul în care sunt avute în vedere doar unele declarații.

Totodată, Curtea a reținut că condamnarea reclamantului fără audierea sa, a victimelor și a martorilor, după achitarea acestuia de către prima instanță, este contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 § 1 din Convenție.

De altfel, Colegiul penal lărgit menționează și faptul, că în baza principiului contradictorialității procesului penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului, inclusiv prezentarea și audierea martorilor, această obligație îi revine „(...) celor care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat (...)” (*cauza CtEDO Dan c. Moldovei din 05.07.2011*).

În consecință, instanța de recurs găsește întemeiate argumentele invocate în recursul apărării cu referire la faptul, că soluția pronunțată de către instanța de apel, contravine prevederilor art. art. 24, 26 Cod de procedură penală, deoarece a fost pronunțată în lipsa audierii de viu a martorilor solicitați de către partea acuzării, dar și a apărării, încălcându-i astfel inculpatului dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție, în speță fiind constatată o eroare gravă de drept, care se încadrează în temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și constituie temei de casare a deciziei recurate cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, Colegiul penal constată că, examinând cauza într-o singură ședință de judecată, instanța de apel nu a ținut cont nici de obiectiile apărării cu referire la faptul, că ulterior pronunțării sentinței în prezenta cauză penală, Efimii Anatolie a fost recunoscut în calitate de bănuț pe cauza penală nr. 2018869039, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, incriminându-i-se, că în luna iunie 2017 a depozitat ÎI „xxxxx” de mărfuri-haine în asortiment în valoare de 11 180,18 euro și anume prin transportarea din Franța spre Republica Moldova și netransmiterea lotului de mărfuri care formează obiectul infracțiunii de contrabandă către cetățeanul xxxxx, acesta pretinzând a fi posesorul legal al aceluși lot de haine.

Așadar, având în vedere că același lot de marfă constituie obiect al infracțiunii de contrabandă în prezentul dosar penal, dar și al infracțiunii de escrocherie în cadrul altui dosar penal, instanța de apel la rejudecarea cauzei are obligația să cerceteze

amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Sub un alt aspect, Colegiul penal notează și faptul, că potrivit dispozitivului deciziei contestate se deduce că instanța de apel a dispus confiscarea și transmiterea cu titlu gratuit în folosința statului a corpurilor delictive, și anume a mărfurilor care fac obiectul infracțiunii de contrabandă, însă fără a indica prețul acestor obiecte separat, și suma totală a acestor bunuri. Totodată, în motivarea deciziei recurate instanța de apel nu s-a expus deloc la soluția respectivă, prin prisma legislației procesuale, motivând doar necesitatea restituirii corpului delict – mijlocul de transport de model „Mercedes Benz” cu n/î xxxxx și remorca cu n/î xxxxx, către proprietarului legal SC „xxxxx”, cu sediul în xxxxx, cu încasarea din contul lui Efimii Anatolie a contravalorii mijlocului de transport în mărime de 172 509 lei în folosul statului.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea pronunțată de către instanța de apel nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și instanța de apel a admis o eroare gravă, de fapt, care a afectat soluția instanței, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Bordian Radion în numele inculpatului Efimii Anatolie, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui Efimii Anatolie xxxxx, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **17 decembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor